

fremhævede han dog, at hverken det sovjetiske nedrustningsforslag eller det sovjetiske resolutionsforslag nødvendigvis skulle accepteres i deres helhed.

Den engelske repræsentant, *viceudenrigsminister David Ormsby-Gore*, talte den 24. oktober og drog en sammenligning mellem de to nedrustningsplaner og sagde bl. a. om det sovjetiske forslag, at man faktisk blev opfordret til at springe i på dybt vand uden først at lære at svømme.

Såfremt generalforsamlingen kunne opnå enighed om en resolution omfattende de grundlæggende principper for en afrustningsoverenskomst, som er nødvendig, for at denne skal kunne få betydning, ville dette alene være en ansporing for de forhandlinger, som forhåbentlig snart skulle genoptages. Nedrustningskommissionen kunne ikke selv arbejde med problemet i enkeltheder, men den kunne give en vejledning til det fremtidige arbejde. Ud fra dette synspunkt ville han gerne foreløbigt kommentere de to foreliggende forslag vedrørende nedrustningsprincipper (se ovenfor under B og C).

Det var opmuntrende at se lighedspunkterne mellem de to forslag, og det var udvalgets opgave at prøve at bringe de modstridende synspunkter til at stemme overens. De vigtigste forskelligheder mellem de to udkast var følgende:

Først og fremmest var udtrykket i Sovjetunionens forslag om den internationale kontrol, „hvis omfang skal svare til omfanget og naturen af de skridt, der tages i hver enkelt fase“, dunkelt og syntes at tyde på en utilbøjelighed til at anerkende fuldstændig og effektiv verifikation og kontrol. For det andet forekom det ham, at de foreslåede foranstaltninger til opretholdelse af fred i en afrustet verden ville kunne lammes og derfor var ganske utilstrækkelige. For det tredje havde Sovjetunionen i sit resolutionsudkast ulykkeligvis medtaget forslag om reorganisation af FN's sekretariat, en foranstaltning, som var uacceptabel for det store flertal af medlemsstaterne. Han håbede, Sovjetunionen ikke ville insistere på disse forslag.

Yderligere omtalte Sovjetunionens resolutionsudkast ikke fire vigtige punkter, som tremagtsforslaget havde med, nemlig at anvendelsen af det ydre rum alene skulle

forbeholdes fredelige formål, at den almindelige og fuldstændige nedrustning måtte påbegyndes med foranstaltninger, som det er muligt at gennemføre på et tidligt tidspunkt under effektiv international kontrol, endvidere fremgangsmåden ved overgangen fra et afrustningsstrin til det næste og bestemmelser, om at international kontrol og verifikation skal udgøre en integrerende del af enhver nedrustningsaftale; han tilføjede, at eftersom de sidstnævnte to punkter havde været medtaget i tidligere forslag fra Sovjetunionen, og at det tredje var omtalt i Sovjetunionens repræsentants tale den 19. oktober, var det muligt, at der ikke var tilsigtet noget med at udelade dem.

I sin tale den 25. oktober i første udvalg forkastede den sovjetiske repræsentant, *Valerian Zorin*, på ny såvel det vestlige tremagtsforslag som det britiske forslag om tekniske drøftelser under fremhævelse af, at ingen af disse forslag forudså et samlet program for almindelig og fuldstændig nedrustning, men kun spredte, partielle forholdsregler, som ikke ville føre til nedrustning under kontrol, men derimod til kontrol med rustningerne, d. v. s. et legaliseret internationalt spionagesystem.

Den sovjetiske repræsentant gennemgik de konkrete amerikanske nedrustningsforslag og kritiserede dem som følger:

Standsning af produktionen af spalteligt materiale til militære formål og overførelse af visse kvanta til fredelige formål: En sådan forholdsregel kunne ikke fjerne truslen om en atomkrig, da de resterende kvanta af spalteligt materiale ville være fuldt tilstrækkelige til at ødelægge hele menneskeheden. Den pågældende forholdsregel tjente kun til etablering af et udstrakt kontrolsystem uden nogen som helst egentlige nedrustningsforanstaltninger.

Kontrol med anvendelsen af det ydre rum: Dette forslag viste klart, at USA ønskede at høste ensidige fordele. USA var ikke parat til at opgive sine militære baser, anlagt rundt om Sovjetunionen, men foreslog derimod kontrol med rumraketter, som er Sovjetunionens mest effektive forsvarsmiddel. I øvrigt var der her igen tale om kontrol med rustningerne uden nedrustning.

Forhindring af overraskelsesangreb: Det amerikanske forslag indeholdt intet nyt; det var kun de samme gamle tanker om